

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ చతుర్థః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చతుర్థః సర్గః ॥

శ్రీరామలక్ష్మణకర్తృకో విరాధస్య వధః

హ్రీయమాణౌ తు కాకుత్స్థౌ దృష్ట్వా సీతా రఘూత్తమౌ |
ఉచ్చైః స్వరేణ చుక్రోశ ప్రగృహ్య సుమహాభుజౌ || 3.4.1 ||

ఏష దాశరథీ రామః సత్యవాంఛీలవాఙ్ముచిః |
రక్షసా రౌద్రరూపేణ హ్రీయతే సహలక్ష్మణః || 3.4.2 ||

మామృక్షా భక్షయిష్యంతి శార్దూలద్వీపినస్తథా |
మాం హరోత్స్సృజ కాకుత్స్థౌ నమస్తే రాక్షసోత్తమ || 3.4.3 ||

తస్యాస్తద్ వచనం శ్రుత్వా వైదేహ్యా రామలక్ష్మణౌ |
వేగం ప్రచక్రతుర్వీరౌ వధే తస్య దురాత్మనః || 3.4.4 ||

తస్య రౌద్రస్య సౌమిత్రిః సవ్యం బాహుం బభంజ హ |
రామస్తు దక్షిణం బాహుం తరసా తస్య రక్షసః || 3.4.5 ||

స భగ్నబాహుః సంవిగ్నః పపాతాశు విమూర్చ్ఛితః |
ధరణ్యాం మేఘసంకాశో వజ్రభిన్న ఇవాచలః || 3.4.6 ||

ముష్టిభిర్బాహుభిః పద్భిః సూదయంతౌ తు రాక్షసం |
ఉద్యమ్యోద్యమ్య చాప్యేనం స్థండిలే నిష్పిపేషతుః || 3.4.7 ||

స విద్ధో బహుభిర్బాణైః ఖడ్గాభ్యాం చ పరిక్షతః |
నిష్పిష్ఠో బహుధా భూమౌ న మమార స రాక్షసః || 3.4.8 ||

తం ప్రేక్ష్య రామః సుభృశమవధ్యమచలోపమం |
భయేష్వభయదః శ్రీమానిదం వచనమబ్రవీత్ || 3.4.9 ||

తపసా పురుషవ్యాఘ్రు రాక్షసోఽయం న శక్యతే |
శస్త్రేణ యుధి నిర్జేతుం రాక్షసం నిఖనావహే || 3.4.10 ||

కుంజరస్యేవ రౌద్రస్య రాక్షసస్యాస్య లక్ష్మణ |
వనేఽస్మిన్ సుమహచ్ఛ్చభ్రం ఖన్యతాం రౌద్రవర్చసః || 3.4.11 ||

ఇత్యుక్త్వా లక్ష్మణం రామః ప్రదరః ఖన్యతామితి |
తస్థౌ విరాధమాక్రమ్య కంఠే పాదేన వీర్యవాన్ || 3.4.12 ||

తచ్ఛ్రుత్వా రాఘవేణోక్తం రాక్షసః ప్రశ్రితం వచః |
ఇదం ప్రోవాచ కాకుత్స్థం విరాధః పురుషర్షభం || 3.4.13 ||

హతోఽహం పురుషవ్యాఘ్రు శక్రతుల్యబలేన వై |
మయా తు పూర్వం త్వం మోహాన్న జ్ఞాతః పురుషర్షభ || 3.4.14 ||

కౌసల్యా సుప్రజాస్తాత రామస్త్వం విదితో మయా |
వైదేహీ చ మహాభాగా లక్ష్మణశ్చ మహాయశాః || 3.4.15 ||

అభిశాపాదహం ఘోరాం ప్రవిష్ఠో రాక్షసీం తనుం |
తుంబురుర్నామ గంధర్వః శప్తో వైశ్రవణేన హి || 3.4.16 ||

ప్రసాద్యమానశ్చ మయా సోఽబ్రవీన్మాం మహాయశాః |
యదా దాశరథీ రామస్త్వాం వధిష్యతి సంయుగే || 3.4.17 ||

తదా ప్రకృతిమాపన్నో భవాన్ స్వర్గం గమిష్యతి |
అనుపస్థీయమానో మాం స క్రుద్ధో వ్యాజహార హా || 3.4.18 ||

ఇతి వైశ్రవణో రాజా రంభాసక్తమువాచ హా |
తవ ప్రసాదాన్ముక్తోఽహమభిశాపాత్ సుదారుణాత్ || 3.4.19 ||

భువనం స్వం గమిష్యామి స్వస్తి వోఽస్తు పరంతప |
ఇతో వసతి ధర్మాత్మా శరభంగః ప్రతాపవాన్ || 3.4.20 ||

అధ్యర్థయోజనే తాత మహర్షిః సూర్యసన్నిభః |
తం క్షిప్రమభిగచ్ఛ త్వం స తే శ్రేయోఽభిధాస్యతి || 3.4.21 ||

అవటే చాపి మాం రామ నిక్షిప్య కుశలీ వ్రజ |
రక్షసాం గతసత్త్వానామేష ధర్మః సనాతనః || 3.4.22 ||

అవటే యే నిధీయంతే తేషాం లోకాః సనాతనాః |
ఏవముక్త్వా తు కాకుత్స్థం విరాధః శరపీడితః || 3.4.23 ||

బభూవ స్వర్గసంప్రాప్తో న్యస్తదేహో మహాబలః |
తచ్ఛ్చత్వా రాఘవో వాక్యం లక్ష్మణం వ్యాదిదేశ హా || 3.4.24 ||

కుంజరస్యేవ రౌద్రస్య రాక్షసస్యాస్య లక్ష్మణ |
వనేఽస్మిన్సుమహాఞ్శ్వాభ్రః ఖన్యతాం రౌద్రకర్మణః || 3.4.25 ||

ఇత్యుక్త్వా లక్ష్మణం రామః ప్రదరః ఖన్యతామితి |
తస్థౌ విరాధమాక్రమ్య కంఠే పాదేన వీర్యవాన్ || 3.4.26 ||

తతః ఖనిత్రమాదాయ లక్ష్మణః శ్వభ్రముత్తమం |
అఖనత్ పార్శ్వతస్తస్య విరాధస్య మహాత్మనః || 3.4.27 ||

తం ముక్తకంఠముత్తిప్య శంకుకర్ణం మహాస్వనం |
విరాధం ప్రాక్షిపచ్ఛ్చభ్రే నదంతం భైరవస్వనం || 3.4.28 ||

తమాహవే దారుణమాశువిక్రమౌ
స్థిరావుభౌ సంయతి రామలక్ష్మణౌ |
ముదాన్వితౌ చిక్షిపతుర్భయావహం
నదంతముత్తిప్య బలేన రాక్షసం || 3.4.29 ||

అవధ్యతాం ప్రేక్ష్య మహాసురస్య తౌ
శితేన శస్త్రేణ తదా నరర్షభౌ |
సమర్థ్య చాత్యర్థవిశారదావుభౌ
బిలే విరాధస్య వధం ప్రచక్రతుః || 3.4.30 ||

స్వయం విరాధేన హి మృత్యుమాత్మనః
ప్రసహ్య రామేణ యథార్థమీప్సితః |
నివేదితః కాననచారిణా స్వయం
న మే వధః శస్త్రకృతో భవేదితి || 3.4.31 ||

తదేవ రామేణ నిశమ్య భాషితం
కృతా మతిస్తస్య బిలప్రవేశనే |
బిలం చ తేనాతిబలేన రక్షసా
ప్రవేశ్యమానేన వనం వినాదితం || 3.4.32 ||

ప్రహృష్టరూపావివ రామలక్ష్మణౌ
విరాధముర్వాం ప్రదరే నిపాత్య తం |
ననందతుర్వీతభయౌ మహావనే
శిలాభిరంతర్దధతుశ్చ రాక్షసం || 3.4.33 ||

తతస్తు తౌ కాంచనచిత్రకార్ముకౌ
నిహత్య రక్షః పరిగృహ్య మైథిలీం |
విజప్రాతుస్తౌ ముదితౌ మహావనే
దివి స్థితౌ చంద్రదివాకరావివ || 3.4.34 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చతుర్థః సర్గః ||